

පටුන

1. පරිපාලනය යනු කුමක් ද?

01

හැඳින්වීම ශ්‍රී ලංකාවේ විධායකය රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තු විවිධ රාජ්‍ය ආයතන පිහිටුවීම, පරිපාලන ආයතනවලට පවරණ ලද බලය මෙම ආයතන වලට පැනවිය හැකි රීති හා රෙගුලාසි, මෙම ආයතන අතර පවතින නෛතික සම්බන්ධතා, රජය සමග එවන්තානෛතික සම්බන්ධතා, මහජනයා සමග එවන්තා නෛතික සම්බන්ධතා අධිකරණයේ කාර්යභාරය.

2. පරිපාලන නීතිය යනු කුමක්ද?

25

හැඳින්වීම, විධායකයේ බලතල දේශපාලන පක්ෂ ගර්ච්චු පාලනය හා වගදරන්නර බැඳීම, පාලනය දෙයාකාරය, වගදරන්නර බැඳීම තෙයාකාරය, නෛතිකත්වය ජනසතු කිරීම හා රාජ්‍ය සංස්ථා ගිවිසුම් හා සේවා සැපයීම ගිවිසුම් ඇතිකර ගැනීම ගිවිසුමෙන් පවරණ කාර්යය සඳහා ව්‍යවහාර නීතිය යොදාගැනීම, නෛතික වගකීම පැවැරීම, පළාත්පාලන ආයතන, රජය පාලනය කිරීමට අවශ්‍යතාවය, රජය පාලනය කිරීම, අධිකරණ සමාලෝචනයක අවශ්‍යතාවය, විධායකය පාලනය කිරීම, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාමය පාලනය, පාර්ලිමේන්තුවේ පාලනය, මාධ්‍යය, අධිකරණයේ පාලනය, පරිපාලන නීතිය යනු කුමක්ද?

3. පාර්ලිමේන්තුව මධ්‍යාණ්ඩුව පාලනය කිරීම

47

හැඳින්වීම දේශපාලන වගදරන්නර කීම පාර්ලිමේන්තුවට රජය සාර්ථකව සෝදිසි කළ හැකිද?

පාර්ලිමේන්තුව ජනතාවගේ සැලකිල්ලෙන් ක්‍රමයෙන් ඇත්වේද? ජනතාව දේශපාලනක්ෂේත්‍රයින් පිළිබඳව දක්වන පිලිකුළ හා අපහාසය පාර්ලිමේන්තු පාලනයේ ස්වාභාවය අමාත්‍යවරුන්ගේ වගකීම සාමූහික වගකීම ගැටලු පාර්ලිමේන්තු සෝදිසියේ සීමාවන් පාර්ලිමේන්තුවේ ප්‍රශ්න ඇසීමේ වාරය

පාර්ලිමේන්තු විවාද, පාර්ලිමේන්තු කාරක සභා, පෞද්ගල සභාව, පොදු ගිණුම් කාරක සභාව, රාජ්‍ය ව්‍යවසායන් පිලිබඳ කාරක සභාව, පෙත්සම් කාරක සභාව, උසස් තනතුරු සඳහා කාරක සභාව, කාරක සභාවල සාර්ථකත්වය, වර්තමාන හා අනාගත පාර්ලිමේන්තු සෝදිසිය පාර්ලිමේන්තු සාණ බලපෑම, න්‍යාපත්‍රයේ ධන බලපෑම, පාර්ලිමේන්තුවේ සෝදිසිය දියුණු කිරීම.

4. රාජ්‍යමූල පාලනය

70

හැඳින්වීම, හේතු දෙකක් සඳහා රජයේ මුදල් සෝදිසි කරයි මුදල් සෝදිසියේ වැදගත්කම, පාර්ලිමේන්තු රජය හා වියදම්, රජයේ අභ්‍යන්තර මුදල් පාලනය, රජයේ සැලසුම්කළ වැය සෝදිසිය, මහජන ගිණුම් කාරක සභාව, විගණකාධිපති, අධිකරණයේ කාර්යභාරය

හැඳින්වීම පනත්වලින් දෙන බලය, අභිමතානුසාරී බලය පරිපාලන බලයේ ලක්ෂණ, පරිපාලන ක්‍රියා ඇරඹීම, බලපත් නිකුත් කිරීම, මූල්‍ය පාලනය ශිඤ්ඹ පාලනය විනිස පාලනය පරිපාලන බලයේ පරාසය ව්‍යවස්ථා සම්පාදනය නීති සම්පාදනයේ වාසි අවාසි, පනත් වරග, පොදු කටුම්භත් පනත් පෞද්ගලික කෙටුම්පත් පනත් පෞද්ගලික කෙටුම්පතක තත්ත්වය, අභිනියෝජන නීති සෑදීම, අනුනියෝජන නීති වර්ගීකරණයක් අතුරු නීති, බලය ඉක්මවා යාම අවිනිශ්චිත භාවය, ස්ථාවර නියෝග, පාර්ලිමේන්තු අනු නියෝජන නීති පාලනය කිරීම අනු නීති හා අධිකරණය

6. යුක්ති ධරම මූලධර්ම

මෙම මූලධර්ම භාවිතා කිරීමේ අරමුණ, ස්වාභාවික යුක්තිය හා නීතිමය යුක්තිය, යුක්ති ධරමයේ අවශ්‍යතාවයන්, පවිපාවියේ සාධාරණත්වය මෑතීය හැක උපමාන, අනුකූලතාවය අගතිය යටපත් කිරීම, නිවද්‍යතාවය, නිවැරදිකළ හැකිබව, සදාචාරාත්මක බව, අත්‍යවශ්‍ය මූල ධර්ම පුද්ගලයෙකුගේ ඇල්මේ ස්වභාවය, යුක්ති ධරමයේ අන්තර්ගතය නඩු ඇසීම, හේතු දැක්වීම හා යුක්ති ධර්මය, නඩු නොඅසා තීරණය කිරීම, විශේෂ ක්ෂේත්‍රවලයුක්ති ධර්මය ක්‍රියාත්මකවීම රැකියා ක්ෂේත්‍රය, ශිෂ්‍යයින්, බලපත්‍ර දම විනිස කටයුතු දෙපැත්තම ඇහුම්කන් දියයුතුය මෙම රීතියේ නම්‍යතාවය ව්‍යවස්ථාපිත වෙනස් කිරීම, පෞද්ගලික ඇල්ම, අධිකරණමය අගතිය පරිපාලන අගතිය දේශපාලන අගතියනිලයේ අගතිය, නෛතික අගතිය පෞද්ගලික අගතිය, අගතියක් ඇතිවීමේ සම්භාවිතාවය

7. අභිමතානුසාරී බලය

සාමාන්‍ය මූලධර්ම, රජයේ දෙපාර්තමේන්තු නෛතිකතිය, පටාලාටායට පව හැඳින්වීම 139 සාධාරණත්වයේ මට්ටම්, වෙනිසබරි අසාධාරනය පිළිබඳ මුල්ධර්මය

8 බලය ඉක්මවා කටයුතු කිරීම

ව්‍යවස්ථාපිත පවිපාවි, විධානාත්ම හා නිර්දේශත්මක පවිපාවි, පුද්ගල අයිතිවාසිකම් හා ඇලීම, පුද්ගලයින්ගේ පවිපාවිමය බැඳීම, ඉල්ලුම් පතක 154 අවශ්‍යතාවන් අභියාචනා අවශ්‍යතාවන්, උපදේශනය, අභිනියෝජනය, ව්‍යංග බලය, අභිනියෝජනයේ නෛතික ප්‍රතිපල

9. විනිශ්චය සභා

විනිශ්චය සභා හා සමාලෝචනය, විනිශ්චය සභාවල වර්නය, සාධාරණව හා යුක්ති 164 සහගතව කටයුතු කළයුතු අරමුණු, විනිශ්චය සභා අවශ්‍ය ඇයි?විනිශ්චය සභාවෙක අවිනිශ්චය සභාවෙක අවශ්‍යතාවය,විනිශ්චය සභාවල යෝග්‍යතාවය, අධිකරණයට වඩා විනිශ්චය සභා නඩු ඇසීමේ සරළභාවය

10. අධිකරණ සමාලෝචනය

අධිකරණ සමාලෝචනය යනුකුමක්ද? මෙවැනි පාලනයක යුක්ති යුක්තබව රාජ්‍ය 180 පාලනය වැඩිවීම රාජ්‍ය ආයතන යන්තේහි තේරුම, සමාලෝචනය හා අභියාචනය, සමාලෝචනයක් ප්‍රතිපලය, නීති විශේෂී බව, අවිචාරවත්බව, අක්‍රමවත් පිළිවෙත්, රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති, සමාලෝචනයට ඇති සීමා

11. ඔම්බුඩ්ස්මන්

192

හැඳින්වීම පටිපාටි අතර වෙනස අරමුණු හා පරමාර්ථ බලතල හා යුතුකම් පරීක්ෂණය නොකළ හැකිකරුණු ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයට යොමුකළ හැකි කරුණු වැඩිදුර නඩු විමසීම නතර කිරීම, විමසීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීම ප්‍රශ්න කළ නොහැකිය විමසීම සිදුකරණ අයුරු, ඔම්බුඩ්ස්මන්වරයාගේ අධිගමන

12. අධිකරණමය සහන

205

හැඳින්වීම ප්‍රකාශන ආඥා නිරෝධන ආඥා තහනම් නිරෝධාඥාව අනිවාර්ත නිරෝධාඥාව

උතුරු නිරෝධාඥා පරමාධිකාරී සහන සර්වයොරාරී සහ තහනම් නියෝග, නිත්‍යානුකූලව කටයුතු කිරීමේ යුතුකම, මැන්ඩාමුස් ආඥාව තේබියාස් කෝපුස් ආඥාව ක්වෝ වොරන්ටෝ

13. බලසීමාව

224

හැඳින්වීම පවතින තත්ත්වය, අභිමතය පාවිච්චි කිරීම පාර්ලිමේන්තු බලය, විනිශ්චය සභාවෙක් අනුගමන ඇතිස්මිතික් නඩුව

14. යහපාලනය

234

හැඳින්වීම ජනපීචිතව රැකෙන අයුරින් දහස ආරක්ෂා කිරීම වගඋත්තර බැඳීම දේශපාලන වගඋත්තර බැඳීම, නෛතික වගඋත්තර බැඳීම, පරිපාලන වගඋත්තර කීම භාවිගණනය යහපාලනයක ලක්ෂණ යහපාලනය හා සංවර්ධනය අයහපාලනය හා සදාතනික දුප්පත් කම

15. රාජ්‍ය සංස්ථා

254

හැඳින්වීම කාර්මික හා වානිජ සංස්ථා ආර්ථික හා සමාර සුබසාධනය සමාජ ප්‍රමිතිකරණය රජයේ පාලනය නෛතික පාල

16. නීතිය යනු කුමක්ද?

260

නීතිය නොදැනීම නිදිහසට කරුණක් නොවේ නීති සාදාගත්තක් නොව පාදාගත්තකි නීතිය සංවර්ධනයට උරදෙයි නීතිය උපතේ සිට විපත තෙක් බලපායි නීතිය සමාජ බන්ධනයෙකි නීතිය සාරධර්ම පද්තියෙක සිවිල් හා අපරාධ නීති අතර වෙනස නීති ප්‍රභේද අධිකරණ පද්ධතිය හරවත් නීතිය හා පටිපාටි නීතිය නීතිය මාතා ශිෂ්ඨාචාරයේ ඉතිහාසයයි නීතියක් අවශ්‍යද?

CONTENTS

1. What is administration

01

Executive in Sri Lanka, Government Departments , Creation of various governmental agencies, Powers granted to administrative bodies, Rules and regulations that the agencies can make, Legal relationship between these agencies. Legal relationship with the government, Legal relationship with the public, Role of Judiciary

2. What is administrative Law ?

27

Political parties, problems and concern- patronage and staffing, control and accountability, control can take two principal forms, Accountability three principal forms, Legal status, Nationalization and the public corporation , Contracts and service provisions, Creation of contracts, application of public law principles, application of public law, ascription of legal responsibility, local government, the necessity to control the government, control of government, necessity of judicial review, control of the executive, constitutional control, Parliamentary control, judicial review of administration, then what is administrative law

3. Parliamentary scrutiny of central government

57

Political accountability, nature of parliamentary control, ministerial responsibility , collective responsibility, constraints on parliamentary control, Parliamentary question, Select committees, committee on selection, public accounts committee, public enterprises committee, petition committee, High Posts committee, advantages, current and future parliamentary control, negative influence of parliament, a positive agenda, improving parliamentary scrutiny

4. The control of Public Expenditure

88

Financial scrutiny, importance of financial scrutiny, Parliament government and public expenditure Internal governmental financial control, scrutiny of planned expenditure, Public accounts committee, Auditor General, Role of courts

5. Administrative powers

106

Nature of discretionary power, Characteristics of administrative power, licensing, financial regulations, contractual regulations, regulation by criminal law, disciplinary regulation, advantages and disadvantages of legislation, legislative procedure for public bills- procedure for private bills- status of private bills, Delegated legislation, classification of delegate legislation, Bylaws, Ultra vires, uncertainty , inconsistency with general law, unreasonableness, compulsory purchase order, standing orders, parliamentary control of delegated legislation, delegated legislation and courts

6. Natural justice	125
<p>The purpose of applying the principle, Natural justice and legal justice, requirements of natural justice criteria of evaluation of fairness procedure, Ethicality, Essential principles, content of natural justice, hearing, reasons and natural justice, deciding without hearing, natural justice in specific areas, employment, students, licensing discipline, Audi ulteram partem, licensing cases, flexibility of the rule, exception to rule, statutory exclusion, Master and servant, prosecutor judge, personal interest, pecuniary, administrative bias, political bias, official bias legal bias, legislative bias, personal bias- real likelihood of bias</p>	
7. Discretionary power	183
<p>Introduction, as appears to be necessary, general principles, government departments, legality, procedural impropriety, irrationality, Standard of Reasonableness, limits of Wednesbury rule</p>	
8. Ultra vires	204
<p>Introduction, Statutory procedure, mandatory and directory procedures, individual rights and interests, Individual's procedure obligation, application requirements, appeal requirements objections, consultation, delegation implied authority, legal effects of delegation public functions</p>	
9. Tribunals	221
<p>Introduction, advantages of tribunals, adjudication V review, growth of tribunals, fair and just, why tribunals properties of tribunals, justification for tribunals, three tests</p>	
10. Judicial Review	242
<p>What is judicial review, justification of such control, growth of administration, what is a public body, review and appeal, outcome of judicial review, grounds for judicial review, matters of public policy, limitation of judicial review</p>	
11. Ombudsman	256
<p>Introduction, types of ombudsmen, Sri Lankan Ombudsman, aims and objectives, powers and functions, matters not subject to investigation, reference of certain question to the Supreme Court, Refusal to investigate, conduct of investigation, determination of ombudsman, power of entry on premises</p>	

12. Judicial Remedies

275

Introduction, The declaration, Injunction, role of stay proceedings, prohibitory injunctions, varieties of injunctions, Mandatory injunctions, interlocutory injunctions, prerogative remedies, certiorari and prohibition, limitation of granting certiorari, Mandamus, habeas corpus, Quo warranto

13. Jurisdiction

298

Introduction, Anisminic case, choice of courts, intervention of courts, grant of discretionary power, inherent powers of government

14. Good Governance

312

Introduction, concept of good governance, transparency, competency, accountability, political accountability, legal accountability, administrative accountability and audit, participation, rule of law, transparency, responsiveness, consensus oriented, equity and inclusion, effectiveness and efficiency, accountability, good governance and development, bad governance and persisting poverty

15. Corporations

337

Introduction, industrial and commerce, economic social and welfare regulations, social standardization, government control, legal liability of public corporation, features, advantages and merits of public corporation, autonomy, protection of public interest, special decisions- comparative prices economics of scale

16. What is law ?

345

Introduction, law, law is human experience, law is a form of social control, law is not made but found, law enhances development, law is agreement, law is the general will of the people, law affects life from womb to tomb, law limits human conduct, law is the cement of society, live and let live, law is a value system, law is a way of life, law is education, classification of law, procedural and substantive law, law is the history of human civilization, Is law necessary ?